

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Kodas 124111348, T. Vrublevskio g. 6, LT-01143 Vilnius, tel. (8 5) 261 6063, faksas (8 5) 261 5366,
el. p. bendras@lsa.lt, atsisk. sąsk. LT287044060001377867 AB SEB bankas, banko kodas 70440

Žemės ūkio ministerijai

2019-05-17
I 2019-05-02

Nr. (18)-SD- 292
Nr. 2D-1413 (12.149)
Nr. 18-9897(3)

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos savivaldybių asociacija susipažino su Žemės ūkio ministerijos parengtu ir pateiktu pakartotinai derinti Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 9 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu (toliau – įstatymo projektas) (TAIS Nr. 18-9897(3)). Pateiktam derinti įstatymo projektui savivaldybės pagal kompetenciją pastabų neturi.

Patarėjas teisės klausimais,
laikinaĩ einantis direktoriaus pareigas

Aleksandras Tiaškevičius

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT574010051004670211 Luminor Bank AS, banko kodas 40100.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai

2019-05-15 Nr. (1.6E) 2T-428
Į 2019-05-02 Nr. 2D-1413(12.149)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. I-446 9 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija gavo išvadai gauti pateiktą Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 9 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektas). Pagal kompetenciją įvertinę Projektą teikiame pastabas ir pasiūlymus:

1. Projekte minimi žemės plotai, kurie yra *tinkami* žemės ūkio veiklai vykdyti, tačiau tokiu atveju nenurodoma, kas ir kokiais kriterijais remiantis vertins žemės tinkamumą žemės ūkio veiklai – žemės ploto dydžiu, paskirtimi, našumu, ar kt. Be to, perduodant žemės plotą laikinai naudoti turėtų būti aišku, koks konkrečiai objektas yra perduodamas laikinai naudotis – Projekte lieka neregamentuota, kaip tie žemės „plotai“ būtų nustatomi, apibrėžiami, matuojami, jei jie nebus suformuoti kaip atskiri žemės sklypai.

2. Projekte dėstomo 13 straipsnio 2 dalyje siūlytina formuluotę „leidžiama asmenims naudotis *laikina* žemės ūkio veiklai vykdyti“ pakeisti į „leidžiama asmenims *laikina* naudotis žemės ūkio veiklai vykdyti“.

3. Projekte dėstomo 13 straipsnio 4 dalyje siūlytina nurodyti, *kiek kartų galima pratęsti* laikino naudojimo žemės ūkio veiklai vykdyti terminą. Taip pat siūlytina Projekte pagrįsti, kodėl pasirenkama būtent *liepos 15 d.* data, iki kurios reikalaujama informuoti apie ketinimą nutraukti laikiną žemės naudojimą – pastebėtina, kad šis terminas gali būti labai nutolęs nuo sutarto naudojimo termino pabaigos momento, o artėjant termino pabaigai naudotojo ketinimai dėl naudojimo tęstinumo gali ir pasikeisti. Kartu svarstytina, ar nebūtų tikslinga numatyti, kad sutartis automatiškai būtų pratęsiama nebūtinai vieneriems metams, bet, pavyzdžiui, tokiam naujam naudojimo terminui, dėl kokio buvo susitarta.

4. Pagal Projekte dėstomo 13 straipsnio 2 dalį laikinas naudojimas laisva valstybine žeme žemės ūkio veiklai vykdyti būtų galimas „*iki sprendimo* perleisti nuosavybėn, perduoti neatlygintinai naudotis ar išnuomoti valstybinės žemės sklypus priėmimo“. Pagal Projekte dėstomo 13 straipsnio 4 dalį būtų nustatomas laikino naudojimosi laisva valstybine žeme žemės ūkio veiklai vykdyti *terminas*. Pastebėtina, kad nėra sureguliuotas *šių nuostatų (atvejų) tarpusavio santykis*, jei sprendimas perleisti nuosavybėn, perduoti neatlygintinai naudotis ar išnuomoti valstybinės žemės sklypus būtų priimamas nepraėjus nustatytam laikino naudojimosi laisva valstybine žeme žemės ūkio veiklai vykdyti terminui. Atkreiptinas dėmesys, kad šis atvejis nėra minimas ir prie galimo naudojimosi laisvos valstybinės žemės fondo žemės plotu žemės ūkio veiklai vykdyti nutraukimo prieš terminą.

5. Neaiški Projekte dėstomo 13 straipsnio 8 dalyje minima sąlyga „*įskaitant nuomos termino pratęsimą*“ – jeigu turimas omenyje laikino žemės naudojimo žemės ūkio veiklai vykdyti terminas, atitinkamą sąvoką ir siūlytina naudoti vietoj „nuomos termino“ sąvokos, o jei nuostatos tikslas yra nustatyti, kad 8 dalies atveju bendroji 13 straipsnio 4 dalies nuostata dėl laikino žemės

naudojimo žemės ūkio veiklai vykdyti termino automatinio pratęsimo netaikytina, atitinkamą taisyklę ir siūlytina aiškiai formuluoti 13 straipsnio 8 dalyje.

6. Siūlytina pagrįsti, kodėl Projekte dėstomoje 13 straipsnio 6 dalyje nurodyti pirmumo teisės laikinai naudotis laisvos valstybinės žemės fondo žemės plotu kriterijai siejami su asmenų vykdoma veikla ar net įplaukomis, o ne, pavyzdžiui, atveju, jei jų turimas ar naudojamas žemės sklypas ribojasi su laisvu valstybinės žemės sklypu ar pan. Manytina, kad Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 9 straipsnio 7 dalyje (kurioje įtvirtinti analogiški kriterijai, siekiant įgyti pirmumo teisę išsinuomoti valstybinę žemę) įtvirtintas reguliavimas negalėtų būti tapatinamas su Projektu reguliuojamais atvejais, kai laisvi valstybinės žemės fondo žemės plotai suteikiami laikinai naudotis trumpam terminui, todėl analogiškų kriterijų įtvirtinimas kelia abejonių.

7. Projekte dėstomoje 13 straipsnio 9 dalyje siūlytina detalizuoti „pritarimo“ suteikimo/nesuteikimo kriterijus, atvejus.

8. Projekte dėstoma 13 straipsnio 12 dalis formuluotina kaip valstybinės žemės naudotojų pareiga, o 13 dalyje siūlytume minėti „teisės netekimą“, o ne „teisės nutraukimą“.

9. Siūlytina detalizuoti, ar Projekte dėstomame 13 straipsnio 13 dalies 3 punkte nurodoma sąlyga „nemoka žemės nuomos mokesčio“ reiškia vienkartinį vėlavimą sumokėti nuomos mokesį, ar nemokėjimą už ilgesnį laikotarpį.

10. Siūlytina įvertinti, ar nebūtų tikslinga Projekte dėstomoje 13 straipsnio 14 dalyje pateikti nuorodą ir į 13 straipsnio 13 dalies 5 punktą.

11. Redakciniu aspektu siūlytina suderinti Projekto 3 straipsnio 1 dalyje numatomą įsigaliojimo datą (2019 m. lapkričio 1 d.) ir Projekto teikime nurodomą informaciją (2019 m. liepos 1 d.). Be to, siūlytina įvertinti realius įstatymo priėmimo terminus.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai Į 2019-05-02 Nr. 2D-1413(12.149)

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO PAKARTOTINO DERINIMO

Finansų ministerija, susipažinusi su Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (2019 m. gegužės 2 d. raštas Nr. 2D-1413(12.149) pakartotinai pateiktu derinti Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 9 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu, informuoja, kad pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų dėl šio įstatymo projekto neturi.

Grażina Sakalauskienė, tel. 2390 192, el. p. grazina.sakalauskiene@finmin.lt

FM rastas

NACIONALINĖ ŽEMĖS TARNYBA PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS

Lietuvos Respublikos
žemės ūkio ministerijai

2019-05-21 Nr. 1SD-1607-(3.7. E)
I 2019-05-02 Nr. 2D-1413(12.149)

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO PAKARTOTINIO DERINIMO

Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) išnagrinėjo Jūsų 2019 m. gegužės 2 d. raštu Nr. 2D-1413(12.149) „Dėl įstatymo projekto pakartotinio derinimo“ pakartotinai pateiktą derinti patikslintą Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 9 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas) (Nr. 18-9897(3)) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 9 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektą, kuriuo siūloma pritarti Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projektui ir pateikti jį svarstyti Lietuvos Respublikos Seimui.

Susipažinę su Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projektu pagal kompetenciją teikiame šias pastabas ir pasiūlymus.

1. Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsniu siūloma pakeisti Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 9 straipsnio 3 dalį ir nustatyti, kad *žemės ūkio paskirties žemės nuomos terminas negali būti ilgesnis kaip 50 metų (įskaitant nuomos termino pratęsimą).*

Nacionalinės žemės tarnybos nuomone, Žemės įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje nustatytas 25 metų žemės ūkio paskirties žemės nuomos terminas yra pakankamas, o galiojantis valstybinės žemės ūkio paskirties nuomos teisinis reglamentavimas užtikrina efektyvų valstybinės žemės ūkio paskirties žemės naudojimą dėl žemiau nurodytų argumentų.

1.1. Galiojantis valstybinės žemės ūkio paskirties nuomos terminas užtikrina gerą valstybinės žemės ūkio paskirties žemės agrarinę būklę ir skatina asmenis kurti naujus ūkius.

Pažymime, kad galiojantis 25 metų trukmės valstybinės žemės ūkio paskirties nuomos terminas atitinka vienos žmonių kartos veiklos laikotarpį, sudaro sąlygas minėtos žemės nuomininkams vykdyti žemės ūkio paskirties žemės veiklą nustatytą terminą, užtikrinant gerą valstybinės žemės ūkio paskirties žemės agrarinę būklę, šios būklės palaikymą, taip pat sudaro tinkamas sąlygas Lietuvos gyvulininkystės, augalininkystės ir kitų ūkių stabilumui, skatina asmenis kurti naujus ūkius.

1.2. Valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomininkai turi pirmenybės teisę sudaryti naujas valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomos sutartis 25 metų terminui.

Remiantis Valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypų nuomos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 18 d. nutarimu Nr. 236 „Dėl valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypų pardavimo ir nuomos“, 11 punktu, valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomininkas, tvarkingai vykdęs pagal šią sutartį prisiimtus įsipareigojimus ir pageidaujantis ją atnaujinti, turi pirmenybės teisę sudaryti naują valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomos sutartį 25 metų terminui, nesilaikant pirmumo teisės išsinuomoti žemės sklypą. Todėl, darytina išvada, kad galiojantis teisinis reglamentavimas užtikrina ne vien tik piniginių lėšų investavimą į žemės ūkio veiklą, skatina naujų ūkių kūrimą, bet taip pat, skatina tinkamai vykdyti valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomos sutartimis prisiimtus įsipareigojimus, o kuriant našią žemės ūkio veiklą ir atkuriant apleistos žemės gerą agrarinę būklę, užtikrina galimybę sulaukti investicijų grąžos.

1.3. Valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomininkai Nacionalinei žemės tarnybai nėra išreiškę nusiskundimų dėl maksimalaus įstatyme įtvirtinto žemės ūkio paskirties žemės nuomos termino.

Pažymime, kad Lietuvos ūkininkai, kiti valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomininkai Nacionalinei žemės tarnybai, kaip valstybinės žemės patikėtinei, oficialių susitikimų metu, raštu ar kitais nustatytais būdais nėra išreiškę pageidavimo valstybinę žemės ūkio paskirties žemę nuomotis ilgesnį, nei Žemės įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje nustatytą 25 metų terminą.

1.4. Valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomininkai gali vykdyti žemės ūkio veiklą daugiau nei tris Europos Sąjungos struktūrinės paramos finansinius laikotarpius.

Europos Sąjungos struktūrinės paramos finansinį laikotarpį sudaro 7 metai. Kadangi pagal galiojantį valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomos laikotarpį valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomininkai gali vykdyti žemės ūkio veiklą daugiau nei tris Europos Sąjungos struktūrinės paramos finansinius laikotarpius, manome, kad žemės ūkio paskirties žemės nuomos terminas skatina našų žemės ūkio veiklos vykdymą valstybinėje žemės ūkio paskirties žemėje.

1.5. Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projekto lydimajame medžiagoje nepateikti argumentai ir motyvai, kodėl galiojantį 25 metų valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomos terminą siūloma pakeisti dvigubai ilgesniu 50 metų terminu.

Atkreipiame dėmesį, kad Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projekto lydimajame medžiagoje nepateikti argumentai (neatlikta analizė), kurie patvirtintų, kad galiojantis 25 metų valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomos terminas yra nepakankamas ir neužtikrina tinkamos valstybinės žemės ūkio paskirties žemės agrarinės būklės, neskatina našios žemės ūkio veiklos bei naujų ūkių kūrimo. Lydimajame medžiagoje taip pat nepateikti motyvai, kodėl siūloma nustatyti dvigubai ilgesnį 50 metų, o ne kitos trukmės valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomos terminą.

1.6. Siūlomu teisiniu reglamentavimu nustačius dvigubai ilgesnį 50 metų valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomos terminą, bus užkertamas kelias keisti valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomos teisinius santykius ir disponuoti valstybine žemės ūkio paskirties žeme pagal atsirasiančius valstybės poreikius.

Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsniu pakeitus Žemės įstatymo 9 straipsnio 3 dalį ir nustačius dvigubai ilgesnį 50 metų valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomos terminą, būtų apribota galimybė asmenims kurti naujus ūkius valstybinėje žemės ūkio paskirties žemėje.

Atkreipiame dėmesį, kad pagal galiojantį teisinį reglamentavimą valstybinė žemės ūkio paskirties žemė privatiems asmenims išnuomojama lengvatinėmis sąlygomis, t. y. be aukciono. Didelė tikimybė, kad per 50 metų laikotarpį pasikeis ūkiniai ir ekonominiai santykiai. Pasikeitus rinkos sąlygoms, taip pat siekiant darnaus žemės ūkio vystymosi gali būti inicijuojami valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomos teisinių santykių reglamentavimo pakeitimai. *Tačiau siūlomu teisiniu reglamentavimu nustatytas dvigubai ilgesnį 50 metų valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomos terminą bus užkertamas kelias, esant valstybės poreikiui, keisti valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomos teisinius santykius, kadangi kitu atveju būtų pažeidžiamas valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomininkų teisėtas lūkestis nepakeistomis lengvatinėmis sąlygomis (be aukciono) ir ilgiau 50 metų terminą nuomotis valstybinę žemės ūkio paskirties žemę.* Todėl svarstyti, ar tikslinga tokiu ilgam laikotarpiui suteikti išskirtines sąlygas privatiems asmenims naudotis valstybine žemės ūkio paskirties žeme.

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 9 straipsnyje reglamentuojama, kad *valstybinė žemės ūkio paskirties žemė, kaip ir kitas valstybės turtas, turi būti valdoma, naudojama ir ja disponuojama vadovaujantis: visuomeninės naudos principu, reiškiančiu, kad valstybės ir savivaldybių turtas turi būti valdomas, naudojamas ir disponuojama juo rūpestingai, siekiant užtikrinti visuomenės interesų tenkinimą; efektyvumo principu, reiškiančiu, kad sprendimais, susijusiais su valstybės ir savivaldybių turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, turi būti siekiama maksimalios naudos visuomenei; racionalumo principu, reiškiančiu, kad valstybės ir savivaldybių turtas turi būti tausojamas, nešvaistomas, racionaliai valdomas ir naudojamas.*

2. Siekdami užkirsti kelią galimiems ginčams ateityje, siūlome papildyti Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsniu siūlomą pakeisti Žemės įstatymo 13 straipsnio 7 dalį, reglamentuojant, kokia tvarka nustatomas asmuo, kuriam suteikiamas pageidaujamas laisvos valstybinės žemės plotas, jeigu yra keletas asmenų, tą pačią dieną pateikusių prašymus išduoti leidimą laikinai naudotis laisvos valstybinės žemės fondo žemės plotu.

3. Siūlome tikslinti Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio nuostatą, kuria siūloma Žemės įstatymo 13 straipsnio 8 dalyje reglamentuoti, kad „patvirtintuose žemės valdos projektuose ar teritorijų planavimo dokumentuose suprojektuoti parduodami ar išnuomojami laisvos valstybinės žemės fondo žemės plotai suteikiami laikinai naudotis ne ilgiau nei vieniems metams (*įskaitant nuomos termino pratęsimą*), skaičiuojant nuo žemės valdos projekto ar teritorijų planavimo dokumento, kuriame suprojektuoti šie žemės plotai, patvirtinimo dienos“, ir vietoj žodžių „nuomos termino“ įrašyti žodžius „laikino naudojimo termino“.

4. Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsniu siūloma pakeisti Žemės įstatymo 13 straipsnį ir šio straipsnio 15 dalyje reglamentuoti, kad *leidimas laikinai naudotis laisvos valstybinės žemės fondo žemės plotu (toliau – leidimas), Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio padalinio vadovo veiksmai (neveikimas), susiję su leidimų išdavimu, ar atsisakymas išduoti leidimą gali būti skundžiamas Nacionalinės žemės tarnybos vadovui išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka, kurią nustato Nacionalinės žemės tarnybos vadovas.* Atsižvelgdami į tai, siūlome apsvarstyti galimybę papildyti Žemės įstatymo 13 straipsnį ir šio straipsnio 15 dalyje reglamentuoti, kad

Nacionalinės žemės tarnybos vadovui paduoto skundo dėl Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio padalinio priimto sprendimo, veiksmų ar neveikimo forma ir turinys turi atitikti Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatytus reikalavimus.

5. Siūlome tikslinti Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsniu siūlomą pakeisti Žemės įstatymo 13 straipsnio 13 dalį, reglamentuojant, kad asmeniui suteikta teisė laikinai naudotis laisvos valstybinės žemės fondo žemės plotu žemės ūkio veiklai vykdyti Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio padalinio vadovo sprendimu nutraukiama prieš terminą, jeigu: *asmuo valstybinės žemės ploto pats nenaudoja arba naudoja ne žemės ūkio veiklai; asmuo nesilaiko leidime nurodytų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų ar kitų apribojimų; asmuo už naudojimąsi valstybinės žemės plotu nemoka žemės nuomos mokesčio (išskyrus atvejus, kai jis yra atleistas nuo žemės nuomos mokesčio); suteiktas laikinai naudotis valstybinės žemės plotas yra asmeniui suprojektuotas žemės reformos žemėtvarkos projekte ar kitame žemės valdos projekte arba teritorijų planavimo dokumente ir nuo šio žemės reformos žemėtvarkos projekto ar kito žemės valdos projekto arba teritorijų planavimo dokumento patvirtinimo dienos yra praėję daugiau negu vieneri metai; valstybinės žemės plotas perduodamas nuosavybėn, išnuomojamas, perduodamas neatlygintinai naudoti ar patikėjimo teise valdyti kitiems asmenims; leidimas laikinai naudotis valstybinės žemės plotu kitiems kalendoriniams metams negali būti pratęsiamas tik dėl valstybinės žemės ploto dalies arba jeigu nustatytais atvejais ir tvarka asmeniui suteikta teisė laikinai naudotis valstybinės žemės plotu nutraukiama tik dėl valstybinės žemės ploto dalies ir asmuo per 20 darbo dienų nuo jos gavimo negrąžina suderintos patikslintos žemės schemas; nustatoma, kad leidimas priimtas pažeidžiant teisės aktų nuostatas.*

6. Aiškinamojo rašto 11 punkte nurodyta, kad Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 9 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymui įgyvendinti reikės pakeisti ne tik Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 18 d. nutarimą Nr. 236 „Dėl valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypų pardavimo ir nuomos“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 10 d. nutarimą Nr. 1387 „Dėl žemės nuomos mokesčio už valstybinės žemės sklypų naudojimą“, bet ir Nacionalinės žemės tarnybos direktoriaus 2012 m. kovo 16 d. įsakymą Nr. 1P-(1.3.)-112 „Dėl Valstybinės žemės suteikimo laikinai naudotis žemės ūkio veiklai vykdyti tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlome atitinkamai tikslinti Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projekto 3 straipsnio 3 dalį.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Direktorius

Laimonas Čiakas

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai	2019-05-22	Nr. (12)-D8-12)-754
Kopija	Į 2019-05-02	Nr. 2D-1413(12.149)
Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos		

DĖL ŽEMĖS ĮSTATYMO 9 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Gavome ir išnagrinėjome Jūsų 2019-05-02 raštu Nr. 2D-1413(12.149) „Dėl įstatymo projekto pakartotinio derinimo“ pateiktą Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 9 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – įstatymo projektas).

Iš esmės pritariame pateiktam įstatymo projektui, manome, kad jis padėtų išspręsti ne tik aiškinamajame rašte aprašytas problemas, bet ir sudarytų sąlygas geriau tvarkyti atviras Europos Bendrijos svarbos natūralias ir rūšių buveines, esančias ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose, jeigu būtų atsižvelgta į pateikiamą Aplinkos ministerijos pasiūlymą.

Kad atviros natūralios ir rūšių buveinės būtų palankios apsaugos būklės, jas reikia nuolat neintensyviai naudoti; jų būklei gali pakenkti ir suarimas, pavertimas kitomis nei pievos ar ganyklos naudmenomis, ir apleidimas. Valstybinėje žemėje, kuri nesuteikta naudotis žemės ūkio veiklos subjektams, esančių buveinių būklė gali būti atkurama Europos Sąjungos ir valstybės biudžeto lėšomis, tačiau vėliau reikalauja nuolatinės priežiūros (šienauti, kirsti atžalas, šalinti biomasę). Taupant valstybės biudžeto lėšas, valstybinės žemės plotai (įskaitant valstybės institucijų iniciatyva sutvarkytus atvirų buveinių plotus) turėtų būti perduodami vietos žemės ūkio veiklos subjektams, kurie juose galėtų tęsti žemės naudojimo veiklą, tačiau kol kas jie nesuinteresuoti tai daryti, nes negali sudaryti ilgalaikių žemės nuomos sutarčių, deklaruoti tokių plotų ir gauti tiesioginės paramos išmokų, dalyvauti kaimo plėtros priemonėse. Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos duomenimis, tvarkytinos atviro tipo buveinės (pvz., nendrynai, pievos, krūmynai) valstybinėje žemėje sudaro daugiau kaip 8 tūkst. ha.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlome įstatymo projekto 13 straipsnio 10 dalį išdėstyti taip:

„10. Į ekologiniu, archeologiniu ir rekreaciniu požiūriu ypač vertingas teritorijas, esančias valstybiniuose parkuose ir valstybiniuose draustiniuose, kurias nustato Vyriausybė, **taip pat į „Natura 2000“ teritorijas** patenkantys laisvos valstybinės žemės fondo žemės plotai, tinkami žemės ūkio veiklai vykdyti, suteikiami laikinai naudotis asmenims tik tokiai žemės ūkio veiklai, kuri neprieštarautų toje teritorijoje nustatytiems veiklos **apribojimams** ~~reglamentams~~, gavus pritarimą ir informaciją apie šiame žemės plote galimą žemės ūkio veiklą bei ribojimą ir draudžiamą ūkinę veiklą iš ~~Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos ar iš kitos saugomų teritorijų~~ **direkcijos, vykdančios Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 27 straipsnyje nurodytas institucijos nustatytas funkcijas.**“

Š. m. balandžio 11 d. Žemės ūkio ministerijoje vykusiam posėdyje konstatuota, kad siekiant ūkininkams sudaryti sąlygas dalyvauti Kaimo plėtros programoje ir gauti išmokas tvarkant valstybinę žemę, būtina pakeisti Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 7 straipsnio 3 ir 5 dalių ir 8 straipsnio 7 dalies nuostatas, kad atvirų buveinių išsaugojimui svarbūs valstybinės žemės, perduotos patikėjimo

teise valdyti ar naudotis neatlygintinai, plotai galėtų būti teisėtai pagal sutartis perduodami gamtotvarkos tikslais žemės ūkio veiklos subjektams. Tai sudarytų tinkamą teisinį pagrindą žemės ūkio veiklos subjektams gamtotvarkos tikslais naudoti žemę ir gauti paramą už tuos valstybinės žemės plotus, kurie yra nedideliais plotais įsiterpę valstybinių miškų sklypuose, valdomuose valstybinės miško žemės patikėtinių ar naudojamuose panaudos gavėjų. Tai reikšmingai prisidėtų prie Europos Bendrijos svarbos teritorijų būklės gerinimo, būtų tvarkomi apleisti plotai, vietos ūkininkams būtų sudaromos galimybės gauti papildomų pajamų.

Aplinkos viceministrė

Rasa Vaitkevičiūtė